

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoPr/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620201241
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620201241.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. I., XXX/XX, XXX XX L., zastúpenej JUDr. Viktorom Kubalom, PhD., advokátom so sídlom Polianky 5, 841 01 Bratislava, proti žalovanému: P., P..D..G., so sídlom U. X, XXX XX M., I.: XX XXX XXX, o určenie choroby z povolania a rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 5Cpr/11/2020-178 zo dňa 04.02.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie sp. zn. 5Cpr/11/2020 s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Sociálnej poisťovni so sídlom v Q.. Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 3, § 4, § 10 ods. 1, § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 13 ods. 3, § 172 ods. 2, 3, 4, § 177, § 178 ods. 1 písm. a) bod 3., § 179 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 198 ods. 1 písm. d) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že pracovala u žalovaného v dobe od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX za podmienok vzniku choroby z povolania, a to choroby z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenia kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín v zmysle položky č. 29 Prílohy č. 1 k zákona o sociálnom poistení.

2. Po doplnení žaloby podaniami z 26.06.2020, 18.08.2020 a 07.01.2021, v ktorých žalobkyňa uviedla skutkové okolnosti veci a vyčíslila úrazové dávky, ktoré si uplatňuje, súd prvej inštancie dospel k záveru, že plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, s výnimkou nároku na náhradu vecnej škody, sú dávkami úrazového poistenia (úrazovými dávkami), o ktorých na základe žiadosti poškodeného (ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak) rozhoduje Sociálna poisťovňa. Rozhodovanie o týchto plneniach preto nepatrí do právomoci súdu. Len nárok na náhradu vecnej škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania zostal nárokom zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (nestal sa úrazovou dávkou), teda nárokom z pracovnoprávneho vzťahu, o ktorom v prípade sporu rozhoduje súd. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na úrazové dávky v sume 71.895,84 eura, a to náhradu bolestného v sume 1.145 eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 26.474 eur, náhradu za stratu na zárobku v sume 44.276,84 eura, ktoré nároky sú v zmysle zákona o sociálnom poistení dávkami sociálneho poistenia a konania o týchto nárokoch sú konaniami vo veciach sociálneho poistenia, na rozhodnutie o ktorých je daná právomoc Sociálnej poisťovne v dávkovom konaní v súlade s § 172 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Vzhľadom na uvedené vo veci nie je daná právomoc súdu

na prejednanie a rozhodnutie veci, preto bolo potrebné konanie podľa § 10 ods. 1 CSP zastaviť, a keďže rozhodovanie o úrazových dávkach patrí v zmysle zákona o sociálnom poistení do právomoci Sociálnej poisťovne, súd súčasne rozhodol, že vec bude postúpená Sociálnej poisťovni so sídlom v Q..

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na ich náhradu. Žalobkyňa tým, že podala na súd žalobu, ktorá nespadá do právomoci súdu, procesne zavinila zastavenie konania, avšak z obsahu spisu mal súd za preukázané, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

4. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podané odvolanie odôvodnila s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP. Namietala všeobecnú formuláciu napadnutého uznesenia bez jeho dostatočného a presvedčivého odôvodnenia, čo zapríčiňuje nepreskúmateľnosť a nezákonnosť, a to aj v spojitosti s uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020, ktorým ju súd vyzval na doplnenie nejasného podania. Poukázala na skutočnosť, že obdobné právne veci sa riešia práve určovacou žalobou. Žalobkyňa, ktorej nebola priznaná choroba z povolania, sa domáha určenia, že u žalovaného zamestnávateľa vykonávala prácu v pracovných podmienkach, za ktorých vznikla choroba z povolania, a za jej vznik je zodpovedný zamestnávateľ. Naliehavý právny záujem je daný postupom Sociálnej poisťovne, ktorá vydala rozhodnutie o prerušení konania do právoplatného rozhodnutia súdu o určovacej žalobe podanej na súd. Uviedla, že uznesenie č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020, ktorým bola opätovne vyzvaná na odstránenie väd žaloby, bolo všeobecné, nekonkrétne, formálne a absentovalo konkrétne poučenie ako vady odstrániť. Formálny obsah výzvy na doplnenie nejasného podania spôsobil vydanie uznesenia o zastavení konania. Podľa nej ak nie sú splnené zákonné podmienky osobitnej zodpovednosti zamestnávateľa pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania, nárok na odškodnenie poškodenia zdravia, ktoré nastalo v súvislosti so škodlivým pracovným prostredím ovplyvňujúcim nepriaznivo zdravotný stav zamestnanca, je možné uplatňovať ako nárok na náhradu škody podľa všeobecnej zodpovednosti zamestnávateľa v zmysle § 192 Zákonníka práce. Z uvedeného dôvodu právomoc súdu je daná.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Preto napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 27.05.2020 domáhala určenia, že v dobe od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX pracovala u žalovaného za podmienok vzniku choroby z povolania, a to choroby z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenia kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín v zmysle položky č. 29 Prílohy č. 1 k zákonu o sociálnom poistení. Okresný súd Topoľčany ju uznesením č. k. 5Cpr/44/2020-109 zo dňa 08.06.2020 vyzval, aby doplnila svoje neúplné podanie (žalobu) tak, že uvedie, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a aby presne špecifikovala žalobný návrh. Podaním doručeným súdu dňa 26.06.2020 žalobkyňa doplnila svoju žalobu a žiadala, aby súd určil, že má uznanú chorobu z povolania, za ktorú zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-123 zo dňa 07.07.2020 podanie žalobkyne, doručené dňa 27.05.2020 (žaloba) a doplnené dňa 26.06.2020, odmietol z dôvodu, že žalobkyňa neodstránila vady žaloby. Proti uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Nitre o podanom odvolaní rozhodol uznesením č. k. 12CoPr/3/2020-143 zo dňa 29.09.2020, ktorým uznesenie o odmietnutí podania doručeného dňa 27.05.2020, doplneného 26.06.2020 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu prílišnej formálnosti výzvy na odstránenie väd podania žalobkyne. Uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020 súd prvej inštancie v intenciách odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu opätovne žalobkyňu vyzval, aby doplnila svoje nejasné podanie (žalobu), doručené súdu dňa 27.05.2020, doplnené dňa 26.06.2020 a dňa 18.08.2020. Po poslednom doplnení žaloby súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci nemá právomoc konať, pretože rozhodovanie o úrazových dávkach patrí v zmysle zákona o sociálnom poistení do právomoci Sociálnej poisťovne. Z tohto dôvodu následne napadnutým uznesením konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená Sociálnej poisťovni. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, ktoré je predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd pri rozhodovaní aplikoval najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

7. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

8. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

9. Podľa § 10 ods. 1 CSP ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

10. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

11. Právomocou sa vo všeobecnosti rozumie oprávnenie určitého štátneho orgánu riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie. Právomoc súdov vymedzujú ustanovenia § 3 a nasl. CSP. Súdy majú všeobecnú právomoc rozhodovať súkromnoprávne spory, t.j. spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia súkromného subjektívneho práva, a iné súkromnoprávne veci. Iné spory a veci ako súkromnoprávne môžu byť do právomoci súdov zverené len zákonom. Pri riešení, či daná vec patrí do právomoci súdu je nutné zaoberať sa otázkou, z akého právneho vzťahu žalobca vyvodzuje ním uplatňovaný nárok (predmet súdneho konania). Zákon ukladá žalobcovi povinnosť uviesť už v žalobe, okrem všeobecných náležitostí podania, aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1 CSP). Rozhodujúce skutočnosti sú tie, na základe ktorých žalobca opíše skutok, od ktorého uplatňuje svoj nárok v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú identifikáciu. Opis rozhodujúcich skutočností teda umožní súdu, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov významných pre posúdenie nielen otázok procesnej povahy (napr. právomoci, príslušnosti súdu a pod.), ale aj pre posúdenie veci samej.

12. Povinnosťou súdu počas celého konania je skúmať existenciu svojej právomoci, ktorej nedostatok spôsobuje tzv. neodstrániteľnú vadu konania. Na takúto vadu súd prihliada z úradnej povinnosti. V prípade zistenia, že nedisponuje právomocou vo veci konať, je jeho povinnosťou spoľahlivo ustáliť, do právomoci ktorého orgánu zo sústavy orgánov ochrany práva daná vec patrí. Ak takýto záver súd spoľahlivo učiní, konanie bezodkladne zastaví a postúpi vec tomu orgánu, do kompetencie ktorého daná právna vec patrí.

13. Na základe uznesenia č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020 žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 07.01.2021 opätovne už v zastúpení právneho zástupcu doplnila podanú žalobu doručenú súdu dňa 27.05.2020. Z doplnenia doručeného dňa 07.01.2021 vyplýva, že v danej veci by malo ísť o pracovnoprávny vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Žalobkyňa v tomto podaní opísala rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoj nárok, pričom popísala trvanie pracovnoprávneho vzťahu. Pracovnoprávny vzťah so žalovaným bol uzatvorený na dobu určitú dňa XX.XX.XXXX, kedy bola podpísaná Dohoda o vykonaní práce podľa § 226 a nasl. Zákonníka práce. Bol ukončený počas trvania práceneschopnosti dňa XX.XX.XXXX uplynutím dohodnutej doby. Po uplynutí jedného roka práceneschopnosti bola žalobkyňa rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie v Q., uznaná za invalidnú pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 %. Absolvovala mnohé vyšetrenia a bola hospitalizovaná na B. U. C. J. A. C. E. J. E. F. Q.. Uvedenou klinikou bol vypracovaný dňa 05.03.2019 lekársky posudok, ktorým nebola uznaná choroba z povolania v súvislosti s pracovným pomerom u žalovaného. Následne bolo žalobkyni doručené Stanovisko k uznaniu choroby z povolania, ktoré vydala K. B. M. U. K. S. U. pri Ministerstve zdravotníctva SR v Bratislave dňa 13.06.2019, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa nemá mať uznanú chorobu z povolania. V doplnení (v spise na č. I. 168, 169) žalobkyňa uviedla výpočet straty na zárobku, ktorú si uplatnila vo výške 44.276,84 eura od XX.XX.XXXX, kedy bola uznaná za práceneschopnú, až do XX.XX.XXXX, kedy bola práceneschopnosť ukončená. Zároveň si uplatnila odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 26.474 eur a bolestné v sume 1.145 eur. Žalobu odôvodnila porušením povinností zamestnávateľa a jej práva zamestnanca uvedené v ustanoveniach Zákonníka práce a zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Tieto porušenia zákona žalovaným spôsobili, že žalobkyňa vykonávala prácu za pracovných podmienok a s pracovnými pomôckami, ktoré boli príčinou vzniku škody na jej zdraví. Žalovaný teda je zodpovedný za vznik tejto škody na jej zdraví a zodpovedá za škodu, ktorá vznikla porušením právnych povinností pri plnení pracovných úloh. V závere doplnenia žaloby žalobkyňa žiadala, aby súd uložil žalovanému

povinnosť nahradiť jej škodu v sume 71.895,84 eura, pozostávajúcu z náhrady bolestného vo výške 1.145 eur, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26.474 eur a náhrady za stratu na zárobku vo výške 44.276,84 eura.

14. Z uvedeného opisu rozhodujúcich skutočností je zrejmé, že žalobkyňa svoj uplatnený nárok vyvodzuje z existencie pracovnoprávneho vzťahu so žalovaným, keď sa voči nemu domáha zaplatenia sumy 71.895,84 eura titulom jeho zodpovednosti ako zamestnávateľa za škodu, ktorá jej mala byť ako zamestnankyni spôsobená v dôsledku choroby z povolania.

15. Súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetu konania správne vychádzal z obsahu doplnenia žaloby doručeného súdu dňa 07.01.2021 s prihliadnutím aj na obsah dovtedajších doplnení žaloby i žaloby samej. V čase posledného doplnenia žaloby žalobkyňa bola právne zastúpená, preto možno dôvodne predpokladať, že toto doplnenie žaloby bolo formulované právnym zástupcom s právnym vzdelaním so žalobným návrhom tak, aby odzrkadľoval, čoho sa žalobkyňa v predmetnom konaní relevantne domáha. Zastupovanie v konaní advokátom predpokladá poskytovanie právnej pomoci na odbornej úrovni aj v súlade so zásadou vyplývajúcou z čl. 11 ods. 3 CSP, v zmysle ktorej kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. V doplnení žaloby doručenom súdu dňa 07.01.2021 došlo k preformulovaniu žalobného petitu, teda toho, čoho sa podanou žalobou žalobkyňa domáha a ako požaduje, aby súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol. Práve v tomto podaní žalobkyňa žalobný petit naformulovala tak, aby súd žalovanému uložil povinnosť nahradiť jej škodu vo výške 71.895,84 eura s tým, že za jej vznik je zodpovedný žalovaný v rozsahu 100 %. Uviedla, že suma 71.895,84 eura pozostáva z bolestného vo výške 1.145 eur, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 27.619 eur a náhrady za stratu na zárobku od 01.03.2016 do 31.12.2020 vo výške 44.276,84 eura. Je teda zrejmé s prihliadnutím aj na skutočnosť, že žalobkyňa pri tejto formulácii žalobného návrhu bola právne zastúpená advokátom disponujúcim náležitou znalosťou a odbornosťou svojej profesie, že v predmetnom konaní sa domáha titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania zaplatenia úrazových dávok, a to bolestného, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a straty na zárobku.

16. Podľa § 195 ods. 4 Zákonníka práce za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bol postihnutý. Choroby z povolania sú choroby uvedené v právnych predpisoch o sociálnom zabezpečení (zoznam chorôb z povolania), ak vznikli za podmienok v nich uvedených.

17. Podľa § 198 ods. 1 písm. d) Zákonníka práce zamestnanec, ktorý utrpel pracovný úraz alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania, má nárok v rozsahu, v ktorom zamestnávateľ zodpovedá za škodu, na poskytnutie náhrady za vecnú škodu; ustanovenie § 192 ods. 3 platí rovnako.

18. Podľa § 2 písm. c) zákona o sociálnom poistení sociálne poistenie podľa tohto zákona je úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania.

19. Podľa § 13 ods. 3 zákona o sociálnom poistení z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to a) úrazový príplatok, b) úrazová renta, c) jednorazové vyrovnanie, d) pozostalostná úrazová renta, e) jednorazové odškodnenie, f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné, g) rekvifikácia a rekvifikačné, h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, i) náhrada nákladov spojených s liečením a j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

20. Podľa § 172 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálna poisťovňa.

21. Podľa § 172 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom poistení konanie vo veciach podľa odseku 1 je konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len "dávkové konanie").

22. Podľa § 172 ods. 4 zákona o sociálnom poistení predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

23. Podľa § 177 zákona o sociálnom poistení na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

24. Možno súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že nároky zamestnanca vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania prejednávajú a rozhodujú sudy ako o spore, ktorý vyplýva z pracovného vzťahu, len do dňa 31.12.2003. Išlo o nároky na náhradu za stratu na zárobku alebo stratu na dôchodku (počas práceneschopnosti a po skončení práceneschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity), za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, účelne vynaložené náklady spojené s liečením a vecnú škodu (§ 198 ods. 1 písm. a/ až d/ Zákonníka práce v znení účinnom do 01.01.2004). Zákon o sociálnom poistení však priniesol rozličné zmeny, ktoré vo svojej podstate zasiahli aj do právomoci súdu v týchto veciach. Z bodu 27 ustanovenia § 294 zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že (okrem iného) bolo zrušené ustanovenie § 198 ods. 1 písm. a) až c) Zákonníka práce a tiež aj jeho ustanovenia § 199 až § 213 a jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu alebo choroby z povolania zostala len vecná škoda, pričom ostatné nároky upravil zákon o sociálnom poistení. V rámci pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania zostal teda zamestnancovi zachovaný len nárok na náhradu vecnej škody, keďže právna úprava zákona o sociálnom poistení nahradila dovtedajší systém odškodňovania pracovných úrazov a chorôb z povolania. Od účinnosti právnej úpravy zákona o sociálnom poistení, t.j. od 01.01.2004 o nárokoch a úrazových dávkach uvedených vo štvrtej hlave predmetného zákona, ku ktorým patrí i nárok na náhradu za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia a stratu zárobku, rozhoduje Sociálna poisťovňa (§ 172 ods. 2, 3 písm. a/, § 177 zákona o sociálnom poistení).

25. Dôsledkom vyššie uvedených skutočností je potom záver spočívajúci v tom, že na konanie o žalobkyňou uplatnených nárokoch na náhradu za bolesť vo výške 1.145 eur, za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26.474 eur, na náhradu za stratu na zárobku vo výške 44.276,84, ktorých zaplata sa žalobkyňa domáha titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania, nie je daná právomoc súdu; tieto nároky sa počnúc dňom 01.01.2004 zo zákona považujú za úrazové dávky (§ 13 ods. 3 zákona o sociálnom poistení), o ktorých v zmysle § 172 ods. 2, ods. 3 písm. a), v spojení s § 2 písm. c) zákona o sociálnom poistení rozhoduje Sociálna poisťovňa. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na stanovisko občianskoprávneho a správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k niektorým otázkam právomoci súdu na rozhodovanie o odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania č. Cpj 9/2006, podľa ktorého právomoc súdov nie je daná na prejednanie žaloby zamestnanca na náhradu škody voči zamestnávateľovi, spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, vo veci nárokov na náhradu straty na zárobku počas trvania práceneschopnosti, náhrady straty na zárobku po skončení práceneschopnosti a uznaní plnej invalidity, za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške a účelne vynaložených nákladov spojených s liečením, ktoré vznikli do 31. decembra 2003, ak boli uplatnené až po 1. januári 2004. Tieto plnenia treba po 31. decembri 2003 považovať za nároky na dávky sociálneho poistenia a konania o takýchto nárokoch, začaté po 31. decembri 2003, sú konaniami vo veciach sociálneho poistenia, na rozhodnutie o ktorých je po 1. januári 2004 daná právomoc Sociálnej poisťovne v dávkovom konaní v súlade s § 172 ods. 2 zákona o sociálnom poistení (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 253/2004, publikované v časopise S. P. U. pod č. XX/XXXX).

26. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že žalobou, ktorou žalobkyňa žiadala priznať náhradu za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia a náhradu za stratu na zárobku, sa domáhala vydania rozhodnutia o takej otázke, na prejednanie ktorej nemá súd právomoc; súd prvej inštancie teda postupoval správne, keď konanie o týchto nárokoch žalobkyne v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 CSP zastavil a rozhodol o postúpení veci Sociálnej poisťovni - ústredie so sídlom v Q., na ďalšie konanie; Sociálna poisťovňa - ústredie je orgánom oprávneným na rozhodnutie o uplatnených nárokoch žalobkyne.

27. Žalobkyňa v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie ju uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020 nevyzval na odstránenie väd žaloby v súlade s usmernením odvolacieho súdu, ale jeho výzva bola opätovne formálna, všeobecná, neurčitá absentovalo poučenie ako je potrebné vady žaloby odstrániť. S týmto tvrdením sa odvolací súd nestotožnil. Obsah uvedeného uznesenie je totiž primeraný a v súlade s právnym názorom vyjadreným odvolacím súdom v uznesení č. k. 12CoPr/3/2020-143 zo dňa 29.09.2020. Súd prvej inštancie dostatočne konkrétne žalobkyňu vyzval na odstránenie väd podania (žaloby), pričom konkrétne uviedol, aké skutočnosti vyplývajú z doterajších podaní žalobkyne a predložených dôkazov, t. j. že sa pôvodne domáhala určenia, že má chorobu z povolania, pričom táto choroba z povolania jej nebola priznaná príslušnými inštitúciami na to oprávnenými. Súd prvej inštancie žalobkyňu navyše ozrejmil, že súdy nerozhodujú o určení, že choroba žalobkyne je chorobou z povolania, pretože na to sú príslušné vymedzené inštitúcie, ktoré nakoniec aj prípad žalobkyne posudzovali, avšak so záverom, že žalobkyňu chorobu z povolania neuznali. Súd prvej inštancie po tomto ozrejmení žalobkyňu upovedomil, že jej žalobný návrh v zmysle uvedeného nie je vykonateľný, zrozumiteľný a ani určitý. Rovnako v tomto uznesení súd zdôraznil, že opísaný skutkový dej je v rozpore s tým, čo žalobným návrhom žalobkyňa žiada, pretože sa domáha určenia zodpovednosti žalovaného za chorobu z povolania, ktorá jej nebola uznaná orgánmi na to príslušnými. Odvolací súd po preskúmaní uznesenia č. k. 5Cpr/11/2020-154 zo dňa 10.12.2020 konštatoval, že takto špecifikovaná výzva na odstránenie väd žaloby bola dostatočne konkrétna a určitá. Súd prvej inštancie správne žalobkyňu naznačil, v čom vidí vady jej podania (žaloby), a rovnako jej naznačil spôsob ako je možné tieto vady odstrániť. Je potrebné zdôrazniť, že súd nemôže pri výzve na odstránenie väd žaloby žalobkyňu presne nadiktovať, ako má vady odstrániť, čo uviesť a ako naformulovať žalobný návrh tak, aby mohla byť v predmetnom spore úspešná. Takýto postup by bol v rozpore s princípom rovnosti účastníkov civilného sporového konania a porušením práva na spravodlivý súdny proces. Navyše v čase vydania uznesenia bola žalobkyňa v predmetnom spore právne zastúpená ňou zvoleným advokátom na základe splnomocnenia udeleného dňa 17.08.2020 a pri takom zastúpení sa predpokladá, že ten advokát poskytuje služby právnej pomoci s náležitou znalosťou a odbornosťou; preto je istým spôsobom irelevantné, keď žalobkyňa v podanom odvolaní namietala, že výzva na odstránenie väd žaloby bola neurčitá a formálna. Od advokáta ako právneho zástupcu možno objektívne očakávať, že vie jednak formulovať bezvadnú žalobu, ale súčasne i to, ako odstrániť vady už podanej vadnej žaloby aj bez bližšieho usmernenia a detailného poučenia súdom. Z dôvodu, že žalobkyňa v čase doplnenia žaloby doručeného dňa 07.01.2021 bola právne zastúpená, je nedôvodná jej námietka, že vady žaloby nemohla riadne neodstrániť z dôvodu formálnej výzvy súdu na ich odstránenie.

28. Odvolací súd pri rozhodovaní danej veci prihliadol i na skutočnosť namietanú v odvolaní, že žalobkyňa si už v Sociálnej poisťovni uplatnila nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Z dôvodu, že žalobkyňu nebola uznaná choroba z povolania K. B. M. U. K. S. U., Sociálna poisťovňa, pobočka M., žalobkyňu listom zo dňa 23.03.2020 (č. l. 105) odporučila podať určovaciu žalobu na súd, pričom predmetom konania bude určenie, že v jej prípade ide o chorobu z povolania, pretože ide o spor medzi zamestnancom a K. B. M. U. K. S. U.. Podľa obsahu tohto listu Sociálna poisťovňa teda odporučila žalobkyňu podať žalobu proti K. B. M. U. K. S. U. s cieľom určenia, že trpí chorobou z povolania napriek lekárskeho posudku B. U. C. J. A. E. M. Q., ktorá žalobkyňu chorobu z povolania neuznala, a stanoviska K. B. M. U. K. S. U., ktorá taktiež žalobkyňu chorobu z povolania neuznala. Namiesto takto podanej určovacej žaloby podala žalobkyňa žalobu proti jej bývalému zamestnávateľovi, voči ktorému sa domáha titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania zaplata úrazových dávok, a to bolestného, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady straty zárobku.

29. V súvislosti s poukázaním na skutočnosť, že obdobné právne veci sa riešia práve určovacou žalobou, odvolací súd dodáva, že v prípade, ak by žalobkyňu bola príslušnou štátnou inštitúciou (K. B. M. U. K. S. U.) uznaná choroba z povolania, v takomto prípade by sa žalobkyňa mohla domáhať na súde určovacou žalobou určenia, že za uznanú chorobu z povolania zodpovedá spoločnosť P., P.D.G.. ako zamestnávateľ, u ktorého žalobkyňa vykonávala prácu v pracovných podmienkach, za ktorých vznikla choroba z povolania. Žalobkyňa však podanú žalobu a jej následné doplnenia formulovala odlišne a domáhala sa aj odlišného právneho nároku, a to uhradenia úrazových dávok, preto v predmetnej veci bol správny postup súdu prvej inštancie spočívajúci v zastavení konania a postúpení veci Sociálnej poisťovni.

30. Žalobkyňa v podanom odvolaní uviedla, že bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 192 ods. 1 Zákonníka práce a nárok na odškodnenie poškodenia zdravia, ktoré nastalo v súvislosti so škodlivým pracovným prostredím ovplyvňujúcim nepriaznivo zdravotný stav zamestnanca, uplatniť ako nárok na náhradu škody podľa všeobecnej zodpovednosti zamestnávateľa. Odvolací súd urobil však záver, že v zmysle § 192 ods. 1 Zákonníka práce odo dňa účinnosti zákona o sociálnom poistení (01.01.2004), ktorý zasiahol aj do právomoci súdov, jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu alebo choroby z povolania zostala len vecná škoda, keď ostatné nároky upravil zákon o sociálnom poistení. Z dôvodu tejto zmeny sa podľa § 192 ods. 1 Zákonníka práce už nemožno domáhať od zamestnávateľa odškodnenia nárokov súvisiacich s chorobou z povolania iných ako vzniknutej vecnej škody. Odvolací súd opätovne poukazuje na stanovisko občianskoprávneho a správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k niektorým otázkam právomoci súdu na rozhodovanie o odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania č. Cpj 9/2006, podľa ktorého právomoc súdov nie je daná na prejednanie žaloby zamestnanca na náhradu škody voči zamestnávateľovi, spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, vo veci nárokov na náhradu straty na zárobku počas trvania práceneschopnosti, náhrady straty na zárobku po skončení práceneschopnosti a uznaní plnej invalidity, za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške a účelne vynaložených nákladov spojených s liečením, ktoré vznikli do 31. decembra 2003, ak boli uplatnené až po 1. januári 2004. Tieto plnenia treba po 31. decembri 2003 považovať za nároky na dávky sociálneho poistenia a konania o takýchto nárokoch, sú konaniami vo veciach sociálneho poistenia, na rozhodnutie o ktorých je daná právomoc Sociálnej poisťovne.

31. So zreteľom na tieto skutočnosti odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne a zodpovedajúce aj požiadavke preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

32. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania by mal úspešný žalovaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP) voči žalobkyňi. V tomto štádiu konania mu však žiadne trovy nevznikli, odvolací súd preto rozhodol (§ 396 ods. 1 CSP), že sa mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).